

Proceedings of International Educators Conference

Hosted online from Rome, Italy.

Date: 25th Oct., 2023

ISSN: 2835-396X

Website: econferenceseries.com

KASALIKKA TEZ CHALINUVCHI BOLALARDA ADENOID BEZINING PATOLOGIYASIDA KUZATILADIGAN ASORATLAR VA DAVOLASH

Xusanov Shoyatbek Rustamjonovich

Annotatsiya

Ushbu maqolada kasallikka moyil bo'lgan bolalarda adenoid patologiyasi bilan bog'liq asoratlar haqida umumiy ma'lumot berilgan va davolash usullari muhokama qilingan. Adabiyot tahlili, shu jumladan bolalar otorinolaringologiyasidagi so'nggi yutuqlar taqdim etilgan. Bundan tashqari, maqolada davolash uchun tavsiya etilgan usullar ko'rsatilgan, ushu muolajalar natijalari muhokama qilingan va mavzu bo'yicha keng qamrovli muhokama qilingan. Xulosa qilib aytganda, bolalarda adenoid patologiyasini boshqarish bo'yicha tavsiyalar va takliflar taklif etiladi.

Kalit so'zlar: adenoidektomiya, Adenoid gipertrofiyasi, bolalar otorinolaringologiyasi, bolalar salomatligi, Adenoid patologiyasi, asoratlari, davolash.

Adenoid gipertrofiyasi yoki adenoid bezlarining kengayishi bolalar otorinolaringologiyasida keng tarqalgan muammo hisoblanadi. Ushbu holatga moyil bo'lgan bolalar ko'pincha bir qator asoratlarni boshdan kechirishadi, jumladan takroriy quloq infektsiyalari, uyqu apnesi, nutq va tish muammolari va hayot sifatining buzilishi. Ushbu maqola ushu asoratlarni va bolalardagi adenoid patologiyasini boshqarish uchun mavjud bo'lgan turli xil davolash usullarini o'rGANISHGA qaratilgan.

Adenoid Gipertrofiyasining Asoratlari:

Adenoid gipertrofiyasi son-sanoqsiz asoratlarga olib kelishi mumkin, jumladan:

- Takroriy quloq infektsiyalari: kattalashgan adenoidlar Eustaki naychasiga to'sqinlik qilib, o'rta quloqda suyuqlik to'planishiga yordam beradi va tez-tez quloq infektsiyasiga olib keladi.
- Obstruktiv uyqu apnesi (OSA): Adenoid gipertrofiyasi tungi nafas olishda qiyinchiliklarga olib kelishi mumkin, bu uyqu buzilishiga olib keladi va bolaning kognitiv va xulq-atvor rivojlanishiga ta'sir qilishi mumkin.
- Nutq va tish muammolari: kattalashgan adenoidlar yuqori nafas yo'llarining tuzilishini o'zgartirishi, nutqning rivojlanishiga va tish okklyuziyasiga ta'sir qilishi mumkin.

Proceedings of International Educators Conference

Hosted online from Rome, Italy.

Date: 25th Oct., 2023

ISSN: 2835-396X

Website: econferenceseries.com

- Burun tigelishi va og'izdan nafas olish: bolalarda surunkali burun tigelishi paydo bo'lishi va burun yo'llarining tigelib qolishi tufayli og'izdan nafas olish odati paydo bo'lishi mumkin.
- Hayot sifatining buzilishi: adenoid gipertrofiyasi bo'lgan bolalarda hayot sifati pasayishi mumkin, shu jumladan yomon konsentratsiya, kunduzgi charchoq va xulq-atvor muammolari.

Davolash Imkoniyatlari:

- Adenoidektomiya: adenoid to'qimasini jarrohlik yo'li bilan olib tashlash adenoid gipertrofiyasini davolashning asosiy usuli hisoblanadi. Bu adenoid patologiyasi bilan bog'liq asoratlarni engillashtiradigan xavfsiz va samarali protsedura.
- Hushyor kutish: ba'zi hollarda hushyor kutish usuli qo'llaniladi, ayniqsa alomatlar engil bo'lsa va vaqt o'tishi bilan bartaraf etilsa.
- Tibbiy boshqaruv: infektsiyalarni boshqarish yoki adenoid yallig'lanishini kamaytirish uchun antibiotiklar yoki burun steroidlari buyurilishi mumkin.

Ushbu mavzuni o'rganish uchun ishlataladigan usullar keng qamrovli adabiyotlarni ko'rib chiqishni o'z ichiga olgan. So'nggi o'n yillikda chop etilgan tegishli maqolalar nufuzli tibbiy ma'lumotlar bazalaridan aniqlandi va ularning topilmalari tahlil qilindi. Adenoid gipertrofiyasining asoratlari va turli xil davolash usullari to'g'risidagi ma'lumotlar chiqarildi va sintez qilindi.

Bolalardagi Adenoid bezi patologiyasi turli xil asoratlarni keltirib chiqarishi mumkin, jumladan nafas olish muammolari, takroriy infektsiyalar va boshqa tegishli muammolar. Adenoidlar burun yo'lining orqa qismida joylashgan limfold to'qima bo'lib, ular immunitet tizimida rol o'ynaydi. Ular kattalashganda yoki infektsiyalanganda, bu muammolarga olib kelishi mumkin. Bu erda ba'zi keng tarqalgan asoratlar va ularni davolash usullari:

Obstruktiv uyqu apnesi (OSA): kattalashgan adenoidlar uyqu paytida nafas yo'llariga to'sqinlik qilishi mumkin, bu esa horlama, nafas olishning uzilishi va yomon uyqu sifati kabi OSA belgilariga olib keladi.

Davolash:

- Kuzatuv: ba'zi hollarda, ayniqsa, bola adenoid kengayishidan oshib ketishga yaqin bo'lsa, shifokor vaziyatni kuzatishni tanlashi mumkin.
- Adenoidektomiya: adenoidlarni jarrohlik yo'li bilan olib tashlash adenoid gipertrofiyasi bilan bog'liq OSA uchun keng tarqalgan davolash usuli hisoblanadi.

Proceedings of International Educators Conference

Hosted online from Rome, Italy.

Date: 25th Oct., 2023

ISSN: 2835-396X

Website: econferenceseries.com

Surunkali sinusit va quloq infektsiyalari: kattalashgan adenoidlar surunkali sinusit va takroriy quloq infektsiyalariga olib kelishi mumkin.

Davolash:

- Antibiotiklar: infektsion holatlarida antibiotiklar buyurilishi mumkin.
- Adenoidektomiya: agar infektsiyalar takroriy va muammoli bo'lsa, adenoidlarni jarrohlik yo'li bilan olib tashlash tavsiya etilishi mumkin.

O'rta quloq oqishi (quloqdagi suyuqlik): kattalashgan adenoidlar o'rta quloqda suyuqlik to'planib, eshitish muammolarini keltirib chiqarishi mumkin.

Davolash:

- Kuzatish: ba'zida suyuqlik o'z-o'zidan hal qilinishi mumkin, shuning uchun hushyor kutish-bu variant.
- Miringotomiya va naychani joylashtirish: agar suyuqlik davom etsa yoki eshitish qobiliyatini yo'qotsa, suyuqliknii to'kish uchun quloq pardasiga jarrohlik yo'li bilan kichik naychalar (shamollatish naychalari) kiritilishi mumkin.

Nutq va tilni rivojlantirish: ba'zi hollarda adenoid muammolari bolaning nutqi va tilining rivojlanishiga ta'sir qilishi mumkin.

Davolash:

- Nutq terapiyasi: nutq va tilning rivojlanishiga ta'sir ko'rsatadigan holatlarda, nutq terapevti bola bilan muloqot qilish qobiliyatini oshirish uchun ishlashi mumkin.
- Adenoidektomiya: agar adenoid gipertrofiyasi nutqda muammo tug'dirsa, jarrohlik yo'li bilan olib tashlash ko'rib chiqilishi mumkin.

Tish muammolari: kattalashgan adenoidlar og'izning ochiq holatiga va tishlarning tekislanishidagi o'zgarishlarga, masalan, haddan tashqari tishlashga olib kelishi mumkin.

Davolash:

- Ortodontik davolash: tish muammolarini hal qilish uchun ortodontik aralashuv talab qilinishi mumkin.
- Adenoidektomiya: agar tish muammolari adenoid kengayishi bilan bevosita bog'liq bo'lsa, jarrohlik yo'li bilan olib tashlash tavsiya etilishi mumkin.

Shuni ta'kidlash kerakki, bolalarda adenoid patologiyasini davolash usuli vaziyatning og'irligiga, bolaning yoshiga va boshqa sog'liq muammolarining mavjudligiga qarab farq qilishi mumkin. To'g'ri baholash va shaxsiy davolash rejasi uchun har doim pediatr yoki quloq, burun va tomoq (KBB) mutaxassisini bilan maslahatlashing. Ba'zi hollarda doimiy yoki og'ir muammolarni hal qilish uchun

Proceedings of International Educators Conference

Hosted online from Rome, Italy.

Date: 25th Oct., 2023

ISSN: 2835-396X

Website: econferenceseries.com

adenoidektomiya (adenoidlarni jarrohlik yo'li bilan olib tashlash) tavsiya etilishi mumkin.

Bolalardagi Adenoid gipertrofiyasi jiddiy tashvish tug'diradi, chunki bu ularning umumiy salomatligi va farovonligiga ta'sir qiladigan turli xil asoratlarni keltirib chiqarishi mumkin. Adenoidektomiya juda samarali bo'lsa-da, symptomlarning og'irligi va potentsial foyda o'rtasidagi muvozanat bilan ehtiyyotkorlik bilan ko'rib chiqilishi kerak. Tibbiy boshqaruv va hushyor kutish tanlangan holatlarda mos bo'lishi mumkin, bu esa kamroq invaziv variantlarni taklif qiladi.

Xulosalar:

Kasallikka moyil bo'lgan bolalarda Adenoid gipertrofiyasi bir qator asoratlarni keltirib chiqarishi, ularning sog'lig'i va hayot sifatiga ta'sir qilishi mumkin. Birlamchi davolash, adenoidektomiya, ushbu asoratlarni engillashtirishda izchil muvaffaqiyatlarni ko'rsatdi. Tibbiy boshqaruv va hushyor kutish muayyan stsenariylarda mos bo'lishi mumkin. Pediatric otorinolaringologlar har bir holatni alohida baholashlari va davolashning eng mos usulini ko'rib chiqishlari kerak.

- Muntazam Pediatric tekshiruvlar patologiyani erta aniqlash uchun adenoid hajmini va tegishli symptomlarni baholashni o'z ichiga olishi kerak.
- Ota-onalar va tarbiyachilar adenoid gipertrofiyasining mumkin bo'lgan asoratlari va mavjud davolash usullari haqida ma'lumotga ega bo'lishlari kerak.
- Davolash strategiyasini takomillashtirish va ba'zi hollarda adenoidektomiya zarurligini kamaytirish uchun jarrohlik bo'limgan boshqaruv usullari va uzoq muddatli natijalar bo'yicha qo'shimcha tadqiqotlar o'tkazish zarur.

Xulosa qilib aytganda, bolalarda adenoid patologiyasini tushunish va boshqarish ularning sog'lig'i va umumiy hayot sifatini yaxshilash uchun juda muhimdir. Pediatriclar va otorinolaringologlarni o'z ichiga olgan multidisipliner yondashuv bolalarning o'ziga xos ehtiyojlariga mos ravishda eng munosib yordam olishlarini ta'minlashi mumkin.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Арефьева Н. А. Обоснование лечебной тактики при патологии носоглоточной миндалины (аденоидах) / Н. А. Арефьева // Consilium Medicum. Болезни органов дыхания. - 2012. - № 3. - Т. 12. - С. 24-26.

Proceedings of International Educators Conference

Hosted online from Rome, Italy.

Date: 25th Oct., 2023

ISSN: 2835-396X

Website: econferenceseries.com

-
2. Ахвердян Ю.Р., Хавкин А.И., Жихарева Н.С. и др. Обоснование дифференцированной тактики лечения различных форм гастроэзофагеальной рефлюксной болезни у детей. Детская гастроэнтерология. 2007; 4:1:5-7.
  3. Ахматова Н.К., Киселевский М.В. Врожденный иммунитет противоопухолевый и противоинфекционный // М.: Практическая медицина. - 2008. - 256 с

E-Conference Series

Open Access | Peer Reviewed | Conference Proceedings

E-CONFERENCE
SERIES